

Kennisfestival

25.05.2023

KWVP

Rotterdams Talent

*Het verbeteren van het Rotterdamse onderwijs met
speciale aandacht voor de kwaliteit van de professional in
een diverse onderwijscontext*

Programma

Dagvoorzitter: Tomislav Tudjman (KWP)

15.00 uur

Welkom

Jacqueline Schenk (ESSB, EUR)

15.10 uur

Kennisagenda Rotterdam Zuid

Martine van der Pluijm (HR) en Jacqueline Blaak-Venneman (PCBO)

15.30 uur

Basisschooladvies en VO-Plaatsing

Puk Witte en Karin Hoogeveen (SARDES)

15:50 uur

Kenniskring Regulier en Gespecialiseerd Onderwijs

Brechje Brand-Nekkers (Gemeente Rotterdam)

16.00 uur

Werkveldcommissie: doet u mee?

Jacqueline Schenk (ESSB, EUR)

16.10 uur

Afsluiting

Jacqueline Schenk (ESSB, EUR)

KWP
Rotterdams Talent

15.00- 15:10u welkom

KWP
Rotterdams Talent

Welkom!

15.00- 15:10u welkom en voorstelrondje

Cyclus maakt het mogelijk dat de KWP als organisatie haar missie i.s.m. haar netwerk te bereiken

Missie: Versterken onderwijsexpertise in de stad Rotterdam

Cyclus: kennis uitwisselen en kennis ontwikkelen in samenwerking

Netwerk: onderwijs- en kennisinstellingen uit Rotterdam

Organisatie: los netwerk met een coördinator en 2 regiegroep leden, programmagroep = partners.

KWP
Rotterdams Talent

KWP kernactiviteiten

Kennisuitwisseling

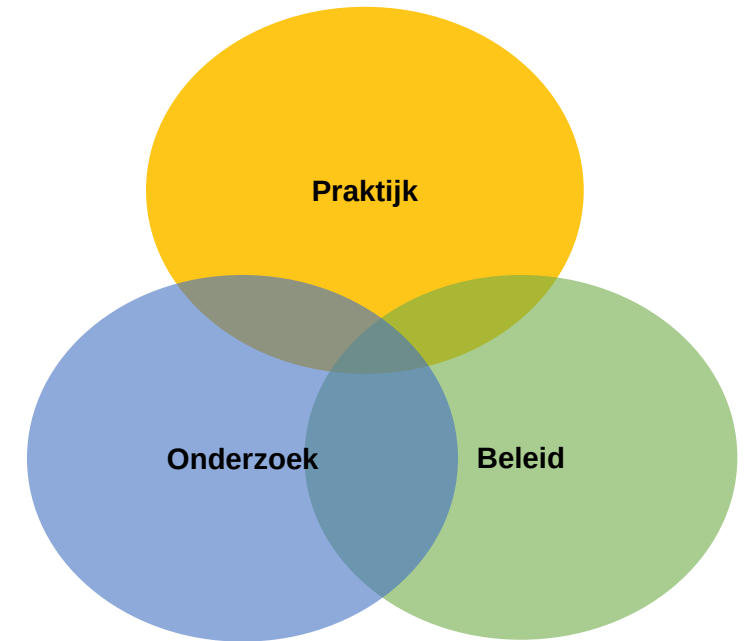
- (internationale) bijeenkomsten; conferenties; Kennisateliers en **Kennisfestivals**. Brainstormfestivals om kennisvragen op te halen; lezingen; wetenschapscommunicatie;

Onderzoeksprogrammering

- Diverse **onderzoeken** en adviezen voor de gemeente: literatuurstudies. Themastudies. Casestudies; Impact stages;

Verbinding met de praktijk

- KWP Specials. NPRZ; **Kennisagenda**. **Werkveldcommissie curriculum opleidingen (ESSB)**. Professionele leergemeenschappen.

KWP
Rotterdams Talent

15.10- 15:30u

Kennisagenda Rotterdam-Zuid

* * *

Martine van der Pluijm (HR) en Jacqueline Blaak-Venneman (PCBO)

Stel uw vragen in de chat!

De Leerschool
Rotterdam Zuid

Van Kennisagenda naar Leerschool Rotterdam-Zuid

Wat heeft het startjaar
opgeleverd?

- **Jacqueline Blaak-Venneman** – adviseur onderwijs en ontwikkeling, PCBO
- **Martine van der Pluijm** – lector Samenwerken aan Taalrijke Omgeving voor Jonge Kinderen, Hogeschool Rotterdam

Programma

- Startpunt en onderzoeksvraag
- Geboorte Leerschool Rotterdam-Zuid
- Blik vooruit: NRO onderzoek
- Afsluiting

Nog even terug

- De Kennisagenda
- Het consortium

Kennisagenda Rotterdam-Zuid

Wat hebben leerlingen in Rotterdam Zuid, waar de cumulatie van problematiek zo groot is, nodig om de taal optimaal te kunnen ontwikkelen en welke interventies zijn het meest effectief om dat te bereiken?

Daar gaat een vraag aan vooraf

Wat hebben scholen, onderzoekers en opleiders nodig om de benodigde kennis en interventies te ontwerpen die bijdragen aan taalontwikkeling van leerlingen in Rotterdam-Zuid?

- De geboorte van de Leerschool Rotterdam-Zuid

Leerschool Rotterdam-Zuid

- Spoor 1: opstarten van Professionele LeerGemeenschappen (PLG's)
- 2022-2023 start van 5 pilotscholen:
 - SBO Helderingschool, PCBO
 - De Nieuwe Haven, PCBO
 - Gouden Griffel, BOOR
 - Sterrenschool de Globetrotter, RVKO
 - Nelson Mandelaschool, BOOR

Wat heeft dit jaar opgeleverd?

- Een werkwijze:
 - Vragen ophalen in teams rondom taalonderwijs
 - Vormen van een leerteam per school
 - Onderzoekende houding ontwikkelen
 - Samen met opleiders, onderzoekers en onder leiding van procesbegeleiders
 - Bovenschoolse uitwisselingen tussen pilotscholen en met andere scholen in Zuid (door webinars etc.)

Hoe versterken we ons
begrijpend
leesonderwijs?

Hoe zorgen we voor een
goede taalbasis bij
kleuters?

Hoe integreren we sociaal
emotioneel leren in ons
taalonderwijs?

Wat heeft dit jaar met pilotscholen opgeleverd?

- Een langdurig vervolgonderzoek (Spoor 2)
- Een lectoraat: Samenwerken aan een Taalrijke Omgeving voor Jonge Kinderen
- Een eigen gezicht

Met dank aan de Kenniswerkplaats Rotterdams Talent

Leerschool Rotterdam-Zuid

- Leerschool Rotterdam-Zuid

De Leerschool
Rotterdam Zuid

Leerschool Rotterdam-Zuid

Volgend jaar

- Plek voor maximaal 4 nieuwe scholen in het nieuwe schooljaar
- We bouwen verder, meer partners, meer subsidie, meer....

Blik vooruit: spoor 2

Onderzoek Samenwerken aan taalontwikkeling *en de preventie van laaggeletterdheid (NRO)*

- Aanvraag geschreven in samenspraak met het netwerk
- Vanuit Hogeschool Rotterdam en Erasmus Universiteit
- Looptijd: augustus 2023-augustus 2028

Vraagstuk in de scholen

- Zorgen over leesniveau en leesmotivatie
- Breuk in de leesontwikkeling van leerlingen in groep 6 door onvoldoende kennis over de wereld en woordenschat
- Taalongelijkheid bestaat al op jonge leeftijd
- Mismatch tussen de wereld van thuis en op school
- Kan leiden tot minder welbevinden

Doel en hoofdvraag

- Preventie van de 'leesbreuk' in groep 6 (en laaggeletterdheid)
- Professionaliteit van de leraren en andere professionals in/om de school versterken
- Een handreiking met interventies ontwikkelen voor effectieve taalstimulering tijdens binnen- en buitenschools leren in groep 1-5

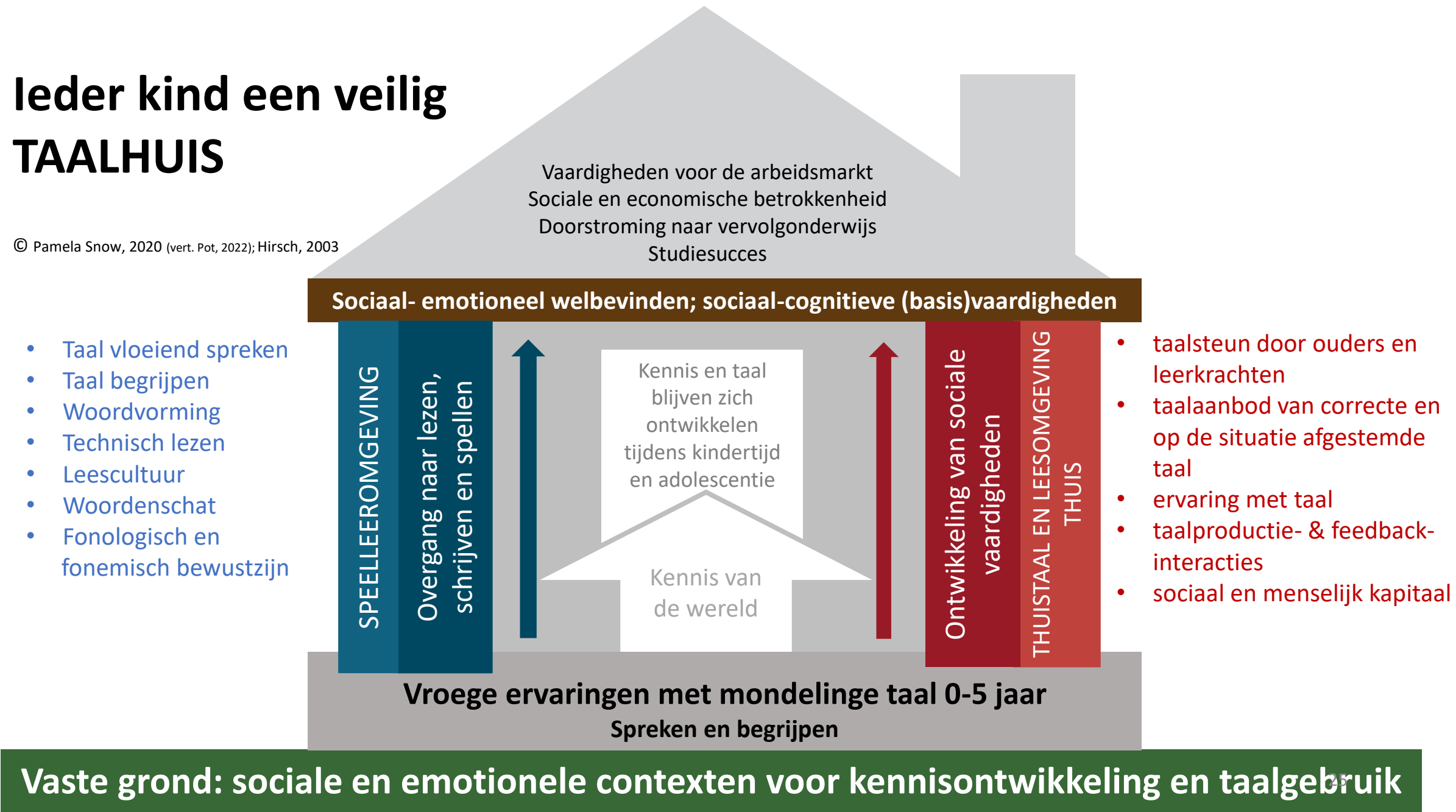
*Met welke interventies kunnen leraren en andere professionals in **samenhang** werken aan het **welbevinden** en de **woordenschat** van kinderen, rekening houdend met de **diversiteit** van leerlingen, hun kennisbronnen en hun motivatie?*

Drie aandachtsgebieden:

- 1) Inzicht in kennisbronnen, motivatie en taalomgeving thuis van leerlingen (zoals de moedertaal en culturele kennis).
- 2) De opgedane inzichten vormen de inspiratie voor samenhangend en cultuurreponsief taalonderwijs. *Focus op opdoen van kennis over de wereld en mondelinge taalontwikkeling vanuit betrokkenheid en welbevinden van leerlingen, met inzet van de thuistaal*
- 3) Interprofessioneel werken tussen leraren en andere professionals

Ieder kind een veilig TAALHUIS

© Pamela Snow, 2020 (vert. Pot, 2022); Hirsch, 2003

Ontwerpgericht onderzoek met 3 studies

- **Studie 1: Analyse en Exploratie** *Welke mechanismen en activiteiten kunnen we detecteren om de rol van leraren en andere professionals op de drie aandachtsgebieden te versterken en daarmee het welbevinden en de woordenschat van leerlingen te stimuleren ter ondersteuning van hun taalontwikkeling?*

- **Studie 2: Ontwerp en Constructie** *Hoe helpen de ontwikkelde interventies leraren/professionals om hun taalonderwijs beter af te stemmen op de diversiteit van hun leerlingen en in hoeverre is de uitvoering haalbaar en relevant voor hen?*

- **Studie 3: Evaluatie en Reflectie** *In welke mate draagt het ontwerp bij aan het verbeteren van het handelen van leraren/professionals op de drie aandachtsgebieden en vervolgens aan het welbevinden en de woordenschat van leerlingen ter ondersteuning van hun taalontwikkeling?*

Onderzoeksteam

- 2 promovendi (1 voor onder-, 1 voor middenbouw)
- 2 dagelijks begeleiders van Hogeschool Rotterdam
- 2 promotoren van Erasmus Universiteit Rotterdam

Aanvullend:

- Een groep vanuit onder- en middenbouw per onderzoeksschool
- Een professionele leergemeenschap met hele team 2 x per jaar per school
- Leerteam met leerkrachten die participeren in onderzoek, directie en taalspecialisten/ib'er (met procesbegeleiders, onderzoekers en opleiders), maandelijkse sessies
- Bovenschoolse leergemeenschap, aangevuld met experts van TMH, Inholland en EUR, 2 keer per jaar

En wat levert het op voor scholen?

- **Handvatten om de taalomgeving thuis en kennisbronnen van leerlingen in kaart te brengen** (aandachtsgebied 1).
- **Leidende principes voor het ontwerp van een samenhangend en cultuurreponsief taalaanbod**, passend bij de kennis die is opgedaan over de kennisbronnen van leerlingen (aandachtsgebied 2)
- **Leidende principes voor samenwerking** die bruikbaar zijn om het voorgaande te helpen realiseren (aandachtsgebied 3).

Voor onderbouw en middenbouw

Kennisdeling en doorwerking

- Met scholen in Rotterdam-Zuid en daarbuiten
- Curriculumontwikkeling in opleidingen Rotterdam (Pabo, Social Work, AD Pep)
- Wetenschap
- Systeem

- Vragen?

Leerschool Rotterdam-Zuid

KWP
Rotterdams Talent

15.30- 15:50u

Basisschooladvies en VO-Plaatsing

* * *

Puk Witte en Karin Hoogeveen (SARDES)

Stel uw vragen in de chat!

PLG's Schooladvies en plaatsing

Presentatie KWP

25 mei 2023 15.30 – 15.50 uur

Karin Hoogeveen
k.hoogeveen@sardes.nl

Puk Witte
p.witte@sardes.nl

Doel van het onderzoek

Doel

Het onderzoek beoogt gelijke kansen te bieden bij de overgang PO-VO door:

1. Leraren bewust te maken van vooroordelen die een rol kunnen spelen bij advisering en plaatsing.
2. Advisering en plaatsing tot stand te brengen die passen bij het leerpotentieel en onafhankelijk zijn van achtergrondkenmerken van leerlingen.

Hoofdvraag

(Hoe) kunnen we ervoor zorgen dat de sociaaleconomische status van leerlingen een minder grote rol speelt in het basisschooladvies, initiële plaatsing en verdere determinatie in de onderbouw van het VO?

Opzet

Opzet

- Schooljaar 2021-2022
- Vier groepen van elk 12 leraren (ca. 6 PO; 6 VO)
- Vijf bijeenkomsten verspreid over het schooljaar
- Verschillende werkvormen, o.a.:
 - reflecteren op data
 - literatuurbespreking
 - adviessimulatie
 - casusbespreking
 - debat

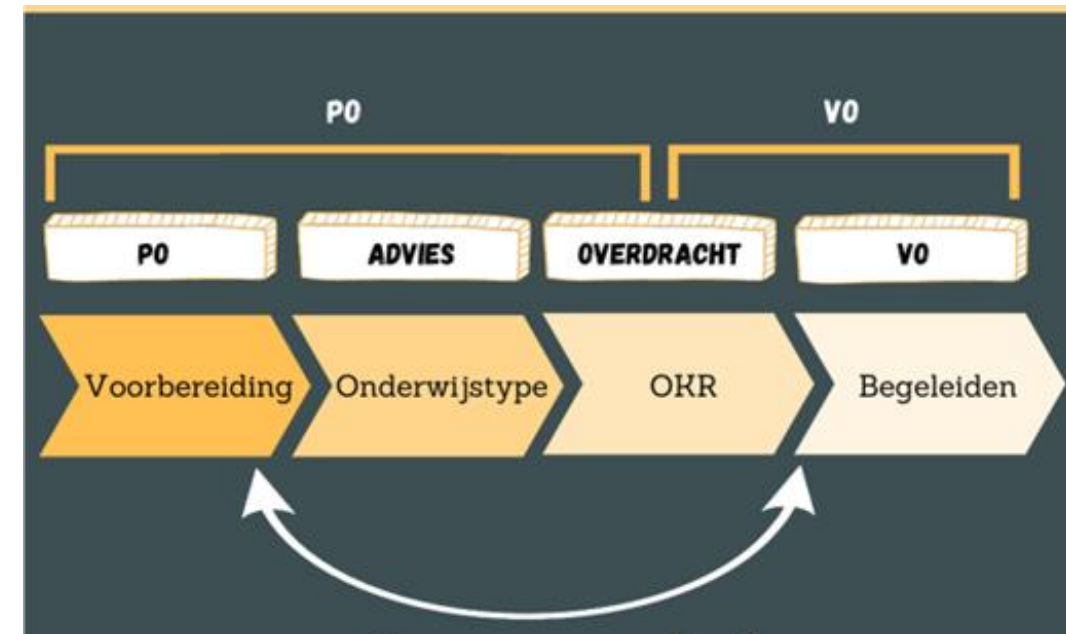

Deelnemers

- Totaal aangemeld: 46 leraren
- Waarvan 31 PO, 1 SO, 1 VSO en 13 VO
- Deelname: 39 deelnemers in vier groepen, random ingedeeld, PO en VO verdeeld
- Van verschillende scholen en besturen

Dilemma's en kwesties

- Wat is de inhoud en functie van het advies?
- Wat is nu eigenlijk kansrijk/passend adviseren?
- Hoe geef je overdracht vorm?
- Kennis van po en vo over elkaar (inhoudelijk en didactisch)
- Kennis van po over vo-scholen (contacten)

Voorbeeld: simulatie

- Roos -

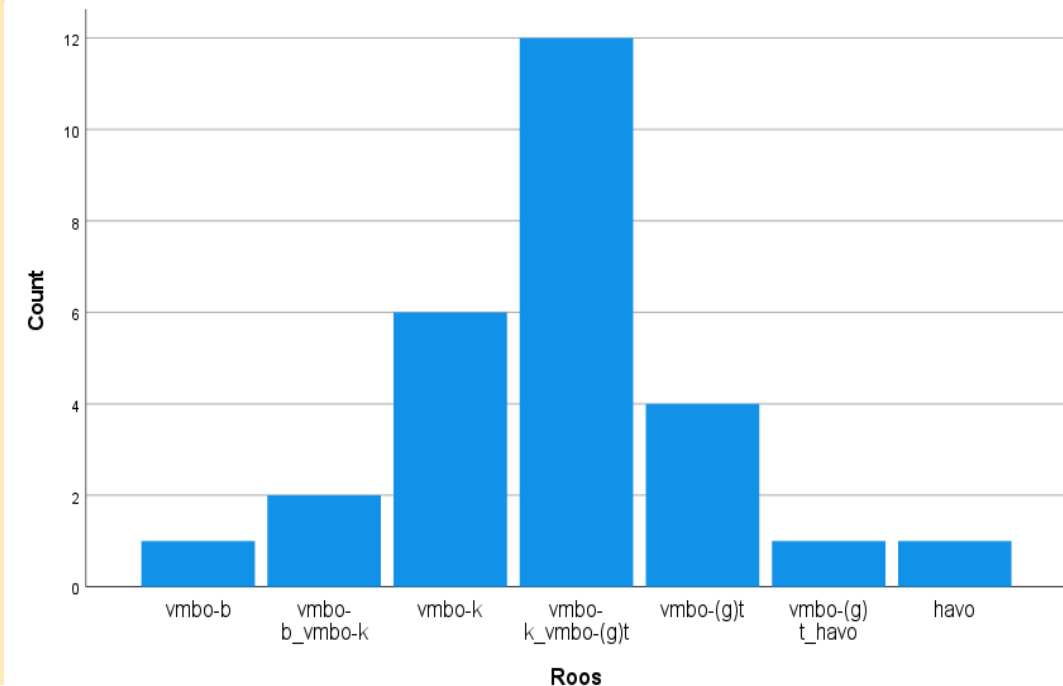
Roos' moeder (34) is freelance documentairemaker, haar vader (35) is radiopresentator.
Roos is wat minder ijverig en gemotiveerd.
Roos krijgt veel ondersteuning vanuit huis.

Dit zijn de gemiddelde scores van Roos, midden groep 6 tot midden groep 8:

begrijpend lezen		39
rekenen		50
technisch lezen		46
spelling		44

(NB: De leerontwikkeling in de periode van januari in groep 6 tot en met januari in groep 8 verloopt gelijkmatig, zonder opvallende pieken of dalen. Dit geldt voor alle onderdelen.)

Roos werkt niet altijd zelfstandig en vindt in de groep ook vaak andere dingen dan leren belangrijk. Haar resultaten liggen net onder het gemiddelde. Haar ouders helpen haar thuis bij haar schoolwerk want vinden het belangrijk dat Roos kan doorleren, net als zijzelf.

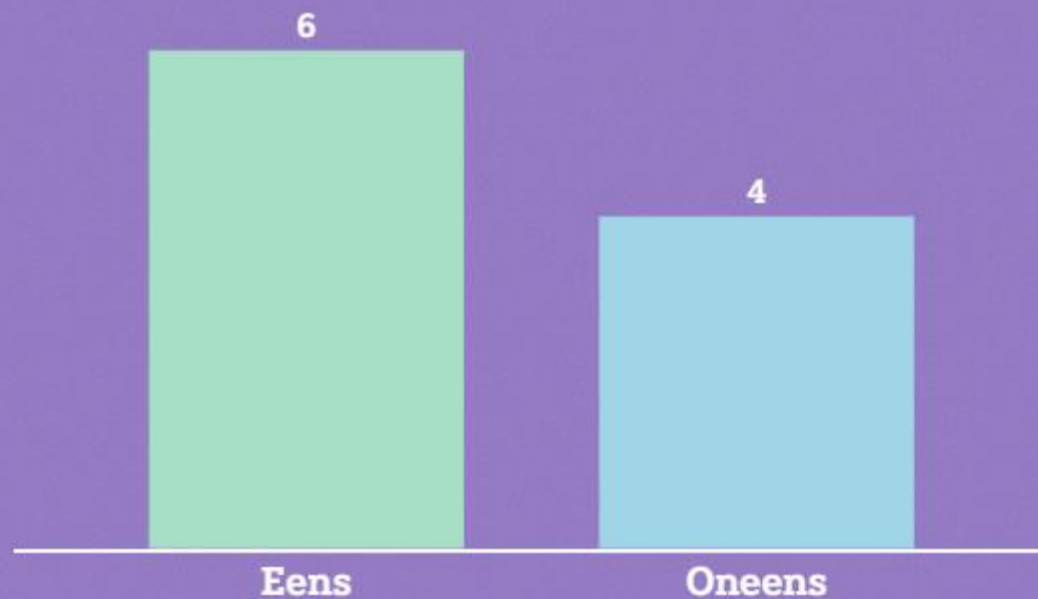
Voor mij is het helder hoe ver het advies vooruit moet kijken.

Het schooladvies is:

**Het is goed mogelijk een objectief en
voorspellend schooladvies te geven.**

Conclusies van het onderzoek

Proces

- Betrokkenheid bij het onderwerp en kansengelijkheid in algemene zin
- Gretigheid om met elkaar in gesprek te gaan en van elkaar te leren
- Open over - en reflectie op - eigen praktijk
- Beperkte voorbereiding, eigen onderzoek en gebruik van literatuur en data
- Collectieve verantwoordelijkheid voor het leer- en onderzoeksproces bleef achter
- Opkomst nam licht af, daardoor groepssamenstelling niet altijd in balans.

Effect

- Effect op advisering nog niet te meten, kwantitatieve analyses worden nog uitgevoerd.

Aanbevelingen

- **Integreer deze manier van werken in een duurzame aanpak in de samenwerking tussen po en vo**
- PO en VO leren samen
- Stel groepen samen van scholen van verschillende populaties
- Bepaal een passende intensiteit en doorlooptijd
- Zorg voor procesbegeleiders
- Faciliteer deelnemers in tijd voor deelname en voorbereiding
- Train en ondersteun leerkrachten en IB'ers op het gebied van datagebruik

Dit schooljaar

Twee terugkombijeenkomsten in april en mei:

- Terugblik op de advisering en plaatsing van vorig en dit schooljaar
- Nieuwe regels en wat die in de praktijk betekenen voor po en vo

Komend schooljaar

Vier nieuwe groepen; inschrijving start binnenkort!

- kortere tijdspanne (september – januari)
- 3 bijeenkomsten
- hopelijk zonder corona!

Zelf al aan de slag?!

<https://open.overheid.nl/documenten/r-onl-c1a238d4-e4d5-4f5d-b71a-0fd7525b071b/pdf>

sardes.nl

Sardes is onderdeel van Stichting CAOP

KWP

Rotterdams Talent

15.50- 16:00u

Kenniskring Regulier en Gespecialiseerd Onderwijs *

* *

Brechje Brand-Nekkers (Gemeente Rotterdam)

Kenniskring

Versie 1.0 | mei 2023

Gemeente
Rotterdam

Wat is een kenniskring?

- In een kenniskring wordt kennis en ervaring uitgewisseld om tot beter handelen van deelnemers in hun dagelijkse praktijk te komen
- Deze op te richten kenniskring kan uit verschillende professionals bestaan uit verschillende organisaties en uit verschillende sectoren.
- **Doel van deze kenniskring** : Het versterken van de samenwerking tussen regulier onderwijs en gespecialiseerd onderwijs, door het uitwisselen van expertise.
- **Resultaat van deze kenniskring**: Het organiseren van een kennisfestival in oktober, waarbij er een deling van expertise is tussen verschillende professionals uit verschillende sectoren.

Gevraagde input:

- Waar is behoefte aan in het veld? Thema's, activiteiten?
Bijvoorbeeld: PBS, EDI, traumasensitief werken, leesonderwijs enz.
- Wie zou de doelgroep moeten zijn? Directeuren, zorg coördinatoren, leraren, leerondersteuners of gemengd.
- Hoe zouden we dit kunnen organiseren? Zodat we ook echt de professionals bereiken.
- Op welke wijze komen we achter de talenten in de organisaties?

Bedankt voor uw aandacht.

Naam. Brechje Brand

- Functie. Beleidsadviseur Gespecialiseerd onderwijs
- Telefoon 0638703177
- Mail. Ba.brandnekkers@rotterdam.nl

**Gemeente
Rotterdam**

KWP

Rotterdams Talent

16.00- 16:10u

Werkveldcommissie PED

Doet u mee?

* * *

Jacqueline Schenk (ESSB, KWP)

Erasmus School of
Social and
Behavioural Sciences

(Nieuwe) Bachelorprogramma

Erasmus School of
Social and
Behavioural Sciences

BA1 (4 blokken)

breed en oriënterend, inleidende vakken op het gebied van pedagogiek, onderwijswetenschappen, psychologie en sociologie, aandacht voor het beroep van (ortho)pedagoog/onderwijswetenschapper, beroepsethische en juridische vaardigheden en de basis voor academische en professionele vaardigheden;

BA2 (4 blokken)

Biologische determinanten, verdieping in opvoedvraagstukken, onderwijsvraagstukken en orthopedagogiek, gespreks-, observatie-, interview-, academische schrijfvaardigheden, Statistiek (psychometrie, verklaren/voorspellen);

BA3 (minor, 3 blokken, stage/scriptie)

Minor, opvoedingsproblemen in complexe werkelijkheid, Professionele school, beleid en bestuur, Statistiek (applied multivariate data analyse), test-, coaching- en trainingsvaardigheden;

Masterspecialisaties

- **Pedagogische Wetenschappen: Opvoedvraagstukken in een diverse samenleving**
 - *richt zich op actuele vraagstukken over ontwikkeling en opvoeding van kinderen en jongeren in een diverse samenleving, met een specifieke focus op de grootstedelijke context*
- **Orthopedagogiek**
 - *richt zich op de leer- en gedragsproblemen van kinderen en jongeren en de daarbij behorende diagnosetechnieken en effectieve interventies ter verbetering van de ontwikkeling van het kind en de opvoedsituatie;*
- **Onderwijswetenschappen**
 - *richt zich op de kwaliteit van onderwijs in een grootstedelijke omgeving. Je leert over de kenmerken van effectieve scholen en succesingrediënten voor onderwijskundige vernieuwingen en schoolbeleid.*

Schenk@essb.eur.nl

Werkveld Commissie – Pedagogische Wetenschappen (EUR)

Doelstellingen samenwerking

Jaarlijks advies t.a.v. de inhoud (vakken en practica) van de **herziene** PED curriculum (**BA en MSc-specialisaties**);

- ✓ **Aansluiting van de (Bachelor en Master)opleiding** met eisen en ontwikkelingen binnen de organisaties van WVC-leden (doelgroep, diensten, onderwijs, ontwikkeling, training, zorg e.d.) **bevorderen**;
- ✓ **Verkenning van (andere/nieuwe) vormen van samenwerking** in onderzoek en onderwijs/training naast bestaande vormen zoals scripties en stages, ook om de kloof tussen EVP en PBE kleiner te maken.
- ✓ **Doet u mee?** Mailt u dan naar schenk@essb.eur.nl

KWP

Rotterdams Talent

Afsluiting

- *Het verbeteren van het Rotterdamse onderwijs met speciale aandacht voor de kwaliteit van de professional in een diverse onderwijscontext*

SAVE
THE
DATE

KWP
Rotterdams Talent

KWP Brainstormfestival

23.11.2023 | 15:00 uur

www.kenniswerkplaats-rotterdamstalent.nl

twitter.com/KWP_RdamTalent

Tudjman@risbo.eur.nl

Dank voor uw aanwezigheid!

- ✓ www.kenniswerkplaats-rotterdamstalent.nl
- ✓ twitter.com/KWP_RdamTalent
- ✓ Tudjman@risbo.eur.nl